

Se de done ori in septemana: Joi-a si Doml-
ec'a; era candu va pretinde importantia
materieloru, va esi de trei sau de patru ori
in septemana.

Pretinlu de preambertatiune
pentru Austria:

pe anu intregu 8 fl. v. a.
" diumetate de anu 4 " " "
" patrariu 2 " " "
pentru Romania'a si straine:
pe anu intregu 12 fl. v. a.
" diumetate de anu 6 " " "

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. cores-
pondinti ai nostri, si de-adreptulu la Redac-
tiune Ungararosse Nr. 23. unde sunt a se
adresa si corespondintiele, ce privescu Redac-
tiunea, administratiunea sau speditura;
cate vor fi nefancate, nu se vor primi era
cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuencie si alte comunicatiuni de inte-
resu privatu — se raspunde cate 7 cr. de
linia; repetiri e se facu cu pretiu scadiutu.
Pretinlu timbrului cate 30 cr. pent. una data,
se antecipa.

Insciintiare si rogare. Dela 1-a Noemvre n. adeca de luni'a vittoria, Redactiunea Albinei se muta in cas'a bisericeii greco-romane, langa Dunare, ALTE-POSTGASSE. Nro 1. Rogamu dect; acolo se ni se adredia tote impartasirile! Asemenea rogamu pre stimabilele Speditiuni ale foiloru din Romania'a si Constantinopole, se aiba bunetate a reflecta la acesta insciintiare macar, si se ncete a ni spedati pretiunile loru foi totu la Vien'a!

Constadandu-se intr'o consultatiune cu mai multi domni diaristi, amici ai nostri din Bucuresci — necesitatea d'a publica si republica unu conspectu sumariu alu poporatiuniloru romane de prin tote partile, pentru ca o. publicu se-lu aiba pururea naintea ochiloru, — noi din parte-ne incepemu astfel de publicare dupa rezultatulu, ce scoseramu in articolulu nostru de mai de unadi relativu la acestu obieptu; incepemu acum' indata — cu atatu mai vertosu, caci in datele tabeli nostre de acolo, prin trecerea cu vederea la revisiune, se verira unele erori, pe cari suntemu detori a le corege ne-amenatu.

Numerulu Romaniloru in diferitele provincie ale Daciei antice este:

1. In Banatu cam pre 600 mile □	660,080;	
(alu poporeloru neromane totu aci)		550,000;)
2. In Crisiana si Marmati'a cam pre 600 m. □	850,000;	
(alu poporeloru neromane totu aci)		600,000;)
3. In Transilvania cam pre 1000 mil. □	1.380,000;	
(alu poporeloru neromane totu aci)		700,000;)
4. In Bucovina cam pre 170 mil. □	300,000;	
(alu poporeloru neromane totu aci)		180,000;)
5. In Romania libera cam pre 2300 m. □	5.000,000;	
(er alu neromaniloru)		400,000;)
6. In Basarabia, anume si in insulele cele mari de Romani preste Nistru, pre unu teritoriu cam de 1000 m. □	800,000;	
(alu poporatiunei neromane totu acolo)		300,000;)
7. In Serbi'a, Dobrogi'a si pre totu malulu dreptu alu Dunerei, cam pre 270 m. □	400,000;	
(alu poporatiunei neromane totu aci)		300,000.)
In totale, pre unu teritoriu de 5950 m. □	9.390,000. Romani, 3,030,000 Ner.	
Numerulu Macedo-Romaniloru in partile Albaniei, Macedoniei, Epirului, Tesaliei, Traciei si Greciei, unde ei locuescu indesati si compacti, este pre unu teritoriu de vre 1600 mile □		1,750,000;
Si asiá numerulu totale alu Romaniloru in Oriinte pre unu teritoriu de vr'o 7550 mil. □ este		11,140,000 suflete.

Pesta, in 15,27 optomvre.

O cestiune, dupa priceperea nostra, in celu mai mare gradu interesante, am poté dice — *vitale*; o ideia mare, am poté dice grandiosa — puseramu de curendu pre tapetu la acestu locu si incepuramu a desbata, in doue directiuni, paralelu:

Anteiu: Cátu de mare si ce felu este elementulu la care apertinemu, elementulu Romaniloru din Oriinte? — Are elu putere, are elu siantie de vietia??

A doua: Ce felu sunt periclele de cari este elu incungiaratu si amenintiatu? Prin cari medilóce se potu ele invinge si delaturá??

Cotropiti de afaceri natiionali o suta, unele mai urginti si mai ponderose de catu altele, abe am potutu ajunge — in ambele directiuni — pon' la mediulu inceputulu. Dar' speramu in Domnulu, ca ni va ajuta, se nu remanemu lungu tempu detori publiculu nostru — lamuririle si deslucirile ce promiseramu.

Intr' aceea multi demni barbati ai natiunei nostre cuprinsera si petrunsera spiritulu si tendinti'a ideii nostre, planulu nostru, si — grabira a ni tramite felicitarile si incuragiariile loru simpatice. Din Sibiu si Cernauti, din Caransebesiu si Clusiu, intr'odata ni sentiramu man'a strinsa cu multa caldura. Este o mangaiare ceresca, a nu se sci cineva senguru in lupta, si mai vertosu in lupt'a pentru ideie; deciprimesca ni amicii nostri aduncu sentiti'a nostra multiamire!

D'alta parte — si cate unu liliacu

ni sbura pre la urechi, cu tipetulu de nopte: „ca este o — *cersitura*, si unu lucru in vanu!“

Totu asiá au patit'o pururea ideiele salutare. — Vor mai urma si priculicii, cari vor urla: „ca este — o *crima*!“

Nu, nu, fratori retaciti; nu cersiesce man'a legata si peptulu turtitu la parete, candu dicu capulu si picioleloru mai libere: „Ajutati-ne a ne deslega si usura, pentru ca corpulu vostru se nu devina curendu chilavu si se periti si voi ca vai de voi!“

Nu, nu cersiesce fratele legatu bure, candu se adredia altui frate, carele si-a desfacutu picioarele si mana, si-i dice: „Eca dusimani er se apropia, si inca nu mai multu cu funie, ca se ne lege, ci cu cutite ca se ne junghie; iute grabiti a ne ajuta se ni desfacemu si noi manele si picioarele, pentru ca se ni aperamu vietia impreuna!“

Nu, nu, frati orbiti ce sunteti, — a dice Romaniei libere, Domnitoriului, Camerei, Guvernului: „*Votati-ne milionulu, se vi salvamu vittoriulu!*“ — in limb'a intieptiunei, adevetului, naturei, nu se chiama a „*cersi*“, ci a veghia, a senti si a iubi, a da svatulu celu mai bunu si a-si face detorinti'a cea mai santa, a se ingrigi pentru esistinti'a si fericirea comuna. — Er a dice din capulu locui, ca ideea si staruinti'a nostra este „*in vanu*“, — asiá ni se pare, ca este e ofensa, o desconsiderare a natiunei romane intrege, si totu d'o data o sentintia de morte pentru ea. — Socotiti-ve mai bine, pipaiti-ve mai bine inim'a, consultative mai bine

consciinti'a, si — daca in mintea-ve propria si peptulu propriu nu veti gasi destula lumina, aveti, ve rogu nitica raddare pana se incercamu noi fratii cei sinceri si adevetati, a vi aprinde luminele nostre fratiesci! —

Incependu, acusia se si continuamu cu cestiuni si intemplaminte, ale caror' radie si importantia trecu preste fruntariile Imperiului in care traimu.

Alalta-ieri, luni ser'a dupa 6 ore Domnitoriulu Austro - Ungariei, MSA Franciscu Josefu I. plecá in caletoria pentru Oriinte, anume pentru Constantinopole, Egiptu, Suez etc. plecá insocitu de Cancelariulu imperiale c. Beust, de Ministru-presiedintele Ungariei c. Andrássy, dupa unii si de Ministru-presiedintele cislaitanu c. Taaffe, si de Ministrii Plener si Gorové, si de o turma de consiliari si secretari de curte, cu inca cate tote alte persone de tote categoriele.

„Ori-ce se scrie oficiósele, nime nu va face pre Europ'a se creá, ca asta caletoria, in asta societate, este numai unu voiagiu de placere;“ — astfel se sprime chiar guvernamentalulu „P. Lloyd“ de ieri. Acest'a vré se scia, ca se lucra pentru „a demustri in Constantinopole, cumca Austro-Ungaria nu spriginesce spiritulu de revolutiune, pre care-lu nutresce Rusia in Oriinte.“ Dar cine va fi mancatu cep'a ciórei, se creá, ca Austro-Ungaria va nutri spiritu de revolutiune, de care ea'si face cruce, de cate ori i aude numele!

Totu „P. Ll.“ vré se scia mai departe, ca pasirea Msale in Constantinopole are se dovedesca, cumca „in Vien'a si Buda adia unu spiritulu de simpatia pentru Romania“ — pardonu! nu pentru Romania, Romania nu ncape in simpatiele nemtiunguresci, ci pentru principatele dela Dunare, sciti cele fora nume la noi nemtiungurii, si pentru „desvoltarea autonomiei loru.“ — sciti autonomia, ca se-i puna ministri din Buda si Viena! „O preclarum pastorem ovium.“

Asiá fanfaronele de oficióse. Eca ce tienemu noi. In Oriinte ca si pre aiurea, ba in Oriinte mai multu decatu ori unde — a scapatatu pon' la banerotare nimbulu poterei nostre mari. Deci este trebuintia a dovedí, ca totu mai suntemu si dispunemu de medilóce imposanti! Dar intr'aceea colo intr'unu unghiu alu imposantulu si fericitulu Imperiu, in Buc'a Catarului, poporulu de bucuria a aprinsu toti muntii, ca cu flacar'a loru, pre carea 24 de batalione regulate si cu multa artileria — inca nu fusera in stare a o innadusi, se luminedia pona in Constantinopole si Egiptu?

Er noa, Romaniloru, si celoru din Romania asiá numita libera, si celoru din acestu ferice Imperiu, carele si-regula si impacá a casa tote — „non plus ultra“, si acum a pornitu se reguledia si mpace Oriintele, noa sorat'a nostra „L'Unita politica“ din Torino — tocmai ni aduce in fruntea sa unu suspinu aduncu de condorere si de dulce consolatiune.

„In Italia come in Rumania irritatiune generale. Qui come la i veri patrioti sono perseguitati, calunniati od impreigionati. Tristi tempi!“

„Bizzara, intima analogia tra il gabinetto della Madre-patria e quello della sua figlia!“

Questa situazione non può durare.“ — — —

Si-apoi se ntorce spre noi cestia lalti si dice:

„Unii Romani din nefericit'a Transilvania cercara, daca Italianii ar nutri ceva simpatia pentru densii. Intre cercustantiele de facia n'ar avé ce se asepte dela Italia, mam'a patri'a comuna. Cum se si póta asepta dela unu guvernulu, carele se nchina autocratiloru din Viena si din Roma? Poporulu italianu ve iubesce, macar ca nu vi-a datu inca proba de afectu.“

„In anulu 1860 Italia prin organulu parlamentulu seu, a sustienutu caus'a poloniloru, protestandu contra tiraniei moscovite. In anulu 1868 deveni asinata o tiéra latina, fica a Italiei, si pentru portarea ei, mam'a a tacutu. O Romani, indolenti'a vostra este fatale! — Incepeti a fi ómeni, daca vreti se fiti liberi; desceptati-ve ca destulu ati dormitu!“

Dieu destulu, ba par' ca pre multu.

Se trecemu acu si noi la mam'a nostra Italia. Acolo de multu se asepta o modificatiune in Ministeriu; ea dilele trecute se fece. In loculu ministrulu Ferraris se numi la interne Rudini, in loculu lui Pironti, la justitia Vighiani. Astfelu se crede, ca prin acesta schimbare diferenti'a ce esistea intre ministrii de pon'acum'a in principie, va disparé, si facia de camera elu va fi un'a si compactu. Foile regimulu italianu in acesta schimbare vor se gasesca o noua garantia pentru constitutiune si desvoltarea regulata a ei. Vom vedé. —

Dar ore epurarea si unificarea sfasiatulu Ministeriu romanescu — nu se va face curendu? Tota lumea romana scie, reconosce, striga, ca avemu tempuri grele, si apoi ore cu astfelu de Guvernu eterogenu Romania se fia in stare d'a preintempina tempurile grele?!

Despre logodu'a Domnitoriului Carolu „Tr. Carpatiloru“ scrie: „Natiunea romana de pre acum se póte felicitá despre jun'a sa suverana, carea se deosebesc totu atatu prin gratiele si blandeti'a sa, catu si prin nobleti'a animei sale; ea prin virtutile sale va sci impreuna cu augustulu seu sociu a realtia splendorea tronulu Romaniei. Aminu!“

In Galitia Democratii se unira cu Resolutiunistii, si trantira pre partia siovaitoriloru. Cestia, cu Zimalkowski, Goluchowski si Dubs in frunte, de mari intiepti ce vré se fia, totu mereu ce deau nemtiloru din Viena terenulu autonomiei tierei loru, pona candu celebrulu Smolka, capulu Democratiloru, pasi la medilocu si puse capatu lasitatei, spriginindu alegerea de trei resolutiunisti in capitalea Galitiei. Resolutiunistii diferu de Democratii numai intr'ata'a, ca ei nu suntu din principu contra Reichsrathului din Vien'a, ci intra intr'ensulu, dar sub conditiunea d'alu iuduplaca se modifice sistem'a de astadi, dandu tiereloru, si anume Galitiei o autonomia mai reale. In patru septemane, daca acest'a nu s'ar primi, ei voru parasí acelu parlamentu centrale chiar, precum o facusera odenióra cehii.

HELENA RADULOVICIU, nascuta **UDRIA**, anunta cu inima machnita in numele precum alu seu, asiá si alu prunciloru sei: *Cornelia, Vasiliu si Grigoriu*, si alu cumnate-loru *Ecatarina, casatorita Procopovicu, Maria, cas. Voinovicu, Juliana, cas. Peiciu si Ana, cas. Eremiciu*, cumcá multu-amatulu loru so-cru, resp. mosiu si parinte

VASILIU RADULOVICIU, luni in 6:18 optóvre de demanétia, in etate de 80 ani, de slabeti'a be-tranetieloru a roposatu fericitu intru Domnulu, plansu de ai sei, golitu de toti amicii si conosciuti. Remasitiele-i pamentesci s'au asediatu la odih-na eterna Marti in 7 19 dupa mé-diadi la 3 1/2 óre, in cimiteriulu gr. orientalu, cu solenitatea cuvenita.

Biserica-Alba in 7/19 opt. 1869.

Biserica si natiunea romana perdura in Reposatulu pre unulu dintre cei mai buni, mai demni, mai luminati si mai meritati fi si aperi-tori ai loru.

Fia-i teren'a usóra si eter-na Memóri'a!

Red.

Suntemu recercati a publicá urmato-riulu actu, cam tardiu sositu:

Apelu si rogare.

Prin tóte diuariile romane din patria a re-sunatu vaietulu de dorere alu celoru 26 nen-rocite familie romanesci din Tofalu langa Mure-siu-Osiorheiu, cari in urm'a unui procesu urba-riale cu fostulu loru proprietariu, Baronulu Ca-rolu Apor, acum in gur'a iernei au fostu lipsite de tóta putien'a loru avere, scóse din case si aruncate pre strada, unde sunt consumate de fóme si frigu si amenintiate cu perire totale. — Intieleginti'a romana din Sabiiu, dupa ce indata la tipetulu loru facuse o mica colecta pentru ali-narea amarului acestoru frati ai nostri barem pre o di séu dóue, astadi intr'o convenire a sea a constituitu comitetulu subserisu, care se adune ajutóriele filantropice, cari vor incurge pentru acei nefericiti si se le administredie pe o cale potrivita la locul destinatiunei loru. — Elu da-ra grabesce a se adresá prin acestu Apelu cátra toti, cari compatimescu pe cei nefericiti rogan-du-i in numele umanitatiei si alu iubirei cresti-nesci ca se bine-voiesca séu unulu cate unulu, séu constituindu-se in comitete, a aduná pentru sermane 26 familie din Tofalu oferte de mila si administrá la comitetulu subserisu, care intr'u-n'a se se puna in legatura cu barbati nostri de incredere din acelu tinentu, spre a impartí aju-tórele intre toti cei lipsiti.

Amarulu, in care se afla acele familie, este mai elocinte, decatu ori-ce rogare din partea nóstra. Aici in adevéru cine dá indata, da in-doitu.

Ofertele de mila, pentru cari la tempulu seu se va dá ratiociniu publicu, ne rogámu a se tramite prin epistóle francate, adasate perso-nalminte catra subserisulu din urma.

Sabiiu in 4:16 Octobre 1869.

Ilia Macelariu, cons. gub. in pens.

Dr. Ioanu Nemesiu, avocatulu.

Zacharia Boiu, Preotu.

Nemultumirea Croatiloru cu situatiunea presinte.

Ungurii, candu voiescu prin amintirea fapteloru se documente cá densii sunt plecati a recunosce drepturile natiuniloru conlocuitorie si cá dorescu indestulirea pretensiuniloru drep-te, — nu se provóca la natiunalitatile din Un-garia, séu la Transilvania, ci la Croati'a, pe ca-rea afirma ei — cá au multumit'o si impacat'o cum s'a cuvenitu. Foile ungueresci si cele croate ce stau in servitiile baronului *Rauch*, totu me-reu trimbitiau si trimbitia si astadi, cá in ade-

veru pacificarea si multumirea in Croatia e perfecta. Dar cá aceste tonuri din Croati'a a supra situatiunei presente — nu sunt eflusulu convingerii si opiniunei genuine a poporulu croatu, ni dovedesce mai pre susu de tóta in-doie'á, *opusetiunea acestu'a contra provinciali-sarii confiniului militariu*. Croatii tramitu re-presentatiuni la monarchulu, prin cari lu róga a renuciá la provincialisarea si mai alesu la incorporarea partiala a confiniului militariu in provinci'a civile. Comun'a Sissek a fostu prim'a, care a tramisu o astfelu de representatiune, si astadi, — pre cum ni se spune — urma tóte cele lalte acestu esemplu. Pasulu acest'a ni dá dovéda poterica, cá pactulu incheiatu intre Croati'a si Ungari'a neci decatu n'a multumitu pe croati, cáci — ce alta cauza ar avé croatii a se opune estinderei libertatii si drepturiloru constitutiunali si a supr'a fratiloru loru din con-finiu?

O si mai eclatanta dovéda de nemultu-mirea si neodihn'a interna a Regatulu tri-unitu, ni presenta iritatiunea ce a cuprinsu in speciale spiritele poporatiunei serbe din acel'a, care po-poratiune face chiar diumetate din intregulu regatu.

De curendu diet'a din *Zagrabia* decretá contra protestulu deputatiloru serbi, scóteera *Cyriciei* din serierile oficiali, anume si in comi-tatulu Sirmiuului, carele mai totu este locuitu nu-mai de serbi. Din acestu incidinte, deputatulu serbu, *Zsikovics*, altcum omu ce se'npacase cu sistem'a de astadi, si-depuse mandatulu; ér „*Zastava*,” organulu de frunte alu serbiloru, adresandu-se lui *Rauch*, banulu Croatiei si clicei, cu carea domnesce acest'a, éca cum se esseptura:

„*Rauch* uresce pre poporulu croatu de dóue ori; o data asiá, precum toti aristocratii urescu poporulu, ér apoi si ca aristocratu ma-giarisatu. . . Pre cei de natiunalitate serbésca elu ji uresce de patru ori, adeca afara de atin-sele dóue cause, inca si pentru cá sunt orto-dossi, si pentru cá sunt . . . serbi. Par' cá-lu vedem, cum dimbeá ca unu satana, candu „soda-litulu” lui primi cu 35 voturi contra 20 propu-nera pentru scóteera *Cyriciei* din usulu ofi-ciale.”

„D'ar stá pucinu, lotrule (haramio, talhariule), seventi'a Sokoliloru inca nu s'a stinsu! . . . Serbii trebuie se sara cu totii, ca unulu, nu pre piciórele de bravi cu arm'a, pentru acést'a nu e acum' tempulu, dar toti intr'unu glasu se proteste si se remonstre Domnitoriulu contra procederei si mesurei tirane, si se céra denegarea sanctiunei. . . Si ce este mai multu, nice o comuna se nu se supuna acestei mesure; mai bine antistiele se-si dee dimisiunea, si-apoi las' se vina *Rauch* cu „*rauchuleti*” sei, se administre afacerile comu-neloru. Trebuie organizata resistinti'a pasiva prin comune; las' se incete tóte afacerile comu-nali . . . Santuariulu natiunalitatiei serbe se afla in periclu; o se vedem, cum o se se pórté acuma oficialii serbi si in comitatu si prin cer-curi!”

Asiá continua „*Zastava*” numeru de nu-meru, colonne si pagine intregi. Asemenati to-nulu nostru, facia de domnii stepanitori ai nostri si de fiii nostri, ce stau in taber'a loru, si va tre-bui se reconosceci, cá — suntemu blandi ca po-rumbii. D'ar — despre rabdarea si speranti'a nóstra alta data.

Reportu dela Diet'a Ungariei.

Siedinti'a casei reprezentantiloru din 25 opt. n. la 10 óre de dem.

Presiedintele *Somsich*, dupa autenticarea protocolulu siedintiei trecute, amintindu, cá Msa la 6 óre de séra pléca pentru Oriinte, „un-de atatu de multe cestiuni importante ascépta o deslegare fericita,” dá in numele casei spresiu-ne poftéi de caletoria si returnare fericita. — Aprobari, si se va trece in protocolu.

J. Madarász ar dorí se se mai adauge la protocolu, cá in staturi constitutiunali astfelu de intelniri de Domnitori, nu se ntempla fora a se fi desbatutu ele bine prin faptorii de statu si in prim'a lin'i prin dieta. Ast'a in casulu pre-sinte ar fi tardiu, dar totu se crede indreptatitu a pofhi, ca acést'a caletoria se aiba resultatu bunu nu numai pentru monarchu, ci si pentru popóra. — Se adópta.

Presiedintele presenta petiunile intrate de pre la municipie si unii deputati; asemenea

presenta mai multi deputati petitiuni particula-rie; *Halász B.* si-presenta credentiunale. Tóte se preu la comisiunile competente.

A. Csiky interpelédia mai anteu pre Mi-nistrulu de interne, apoi si pre alu culteloru si instructiunei in privinti'a edificieloru scolari din Agria, cari dice cá cu potérea s'au datu episco-patului, macar cá ele ar fi proprietatea orasiu-lui. — Se va comunicá ambiloru Ministri.

A. Németh intetiesce respunsulu Ministri-loru la interpelatiunea ce li fece inca asta pri-mavéra pentru tramitarea de comisariu regiu si suspinderea vietiei constitutiunali in comitatulu Hevesiului.

J. Mátyus interpelédia pre Ministrulu de justitia pentru abusurile intrevénite la cercarile judeciali a supr'a esceselloru dela alegerea de deputatu in cerculu St.-Laurentiu, comit. Ba-raniei.

Ministrulu *Horváth* raspunde, cá este afa-cere ce privesce pre tribunalu, in a carui sfera de dreptu elu nu are nici potere, nice voia a se ingerá.

J. Madarász dice cá interpelatiunea si-a gresitu calea. — Respunsulu Ministrulu se ie spre sciintia.

Acum Min. *Horváth* raspunde in numele ministeriulu intregu la interpelatiunea susu-amintita a lui *A. Németh*.

Vré se justifice pasirea guvernulu prin spiritulu de nelegalitate, ce apucase a se desvoltá in Representanti'a Comitatuului Heves; aseme-nea — intre apiausele dreptei, sustiene cá acolo s'a urmatu din partea regimulu intru tóte dupa lege, si cá datele si informatiunile interpelante-lui nu sunt esacte si adevérate.

Interpelantele *Németh* combate pre Mini-stru cu argumentele cele mai logice si agere si pretinde cá chiar ale lui informaituni si date sunt false; tocmai pentru a adevéri acést'a si a lamuri importanta cestiune, cere a se pune la ordinea dilei, fora a se omóri ea prin simpl'a luare la conosciintia a respunsulu ministrulu; rezervandu-si altmintrelea interpelantele a re-suscitá cestiunea la alte ocasiuni potrivite.

Se nasce disputa intre stang'a si drept'a asupra cestiunei: ce se faca cas'a? Se ie la co-nosciintia respunsulu ministrulu, séu se puna terminu pentru desbaterea cu de a menuntulu a causei?

Vorbescu mai multi intre cari si ministru-presiedintele c. *Andrássy* si min. de justitia *Hor-vath*. Se cere votare nominale asupra acestei cestiuni, carea se face. Resultatulu fu: 153 vo-tara pentru simpl'a luare la conosciintia; 132 din stung'a pentu punerea causei la ordinea dilei si discuterea ei meritoria; 105 absentau. — Deci cestiunea este superata. — (Se dice cá 30 de deputati din drept'a din adinsu s'au retrasu dela votu.)

Tempulu fiindu inaintatu, siedinti'a se re-dica. Urmatóri'a se va tiené mane-di la 10 óre.

Cas'a magnatiloru

totu in acést'a dina inca tienú siedintiá la 12 óre, sub presiedinti'a Judelu curiei *Majláth*.

Presiedintele, casi in cea lalta casa, dede spresiune loialeloru pofté ale Tablei pentru fe-ricit'a caletoria a domnitoriulu; se publicara apoi unele legi santiunate; se acordara unele concedie si cu atát'asiedinti'a — fórté slabu cerce-tata, se ncheiá.

Siedinti'a casei reprezentantiloru din 26 optobre.

Presiedintele *Somsich* dupa autenticarea protocolulu siedintiei de ieri, aréta, cá printr'o hartia a ministru-presiedintelui se presenta ca-sei nou-numitulu min. de interne *P. Rajner*. — Se ie spre sciintia.

Dup' acést'a propune esibitele, — cari se dau comisiuniloru.

Unii deputati nou-alesi, intre cari trei croati si-presenta credentiunale. — Se trecu la com. verificatória.

Mai multi deputati substernu pétitiuni dela particulari si corporatiuni. Se trecu la com. pentru petitiuni.

Gubody cere, ca propunerea sa, facuta inca la 10 Juniu, in cestiunea drumuriloru de feru turcesci, se se ie la desbatere in data dupa finirea celoru ce sunt acuma in pertractare. — Se primesce.

Irányi propune in celu mai mare scomotu alu dreptei o interpelatiune catra Ministeriulu in-tregu. in privinti'a unoru puncturi neesecutate

din pactulu cu Croati'a. — Se va comunicá Ministeriulu.

Se trece la obieptulu dela ordinea dilei, care este: proieptulu Ministrulu de justitia despre respunsabilitatea judecatoriloru.

C. Ghiczy: Primesce proieptulu in prin-cipu, dar-lu combate ageru in totu spiritulu seu; dice, cá daca nu se va modifíca esential-minte, cu tóta partid'a va votá in contra-i.

Si altii din sting'a se dechiara asemenea, unulu *J. Madarász* dice, cá respinge intregulu, fiindu cá intregulu este reu.

Pulszky din drept'a dice, cá si elu lu pri-mesce numai in principu.

Se pune la votu si se primesce de base. Se'ncepe apoi desbaterea speciale, carea nainta pan' la §. 4, modificandu-se mai in toti §§. cáte ceva. La §. 4, *C. Ghiczy* face unu amendementu, care dupa o discusiune agera, la propunerea lui Deák se va tiparí, impartí si apoi desbate mai departe — in siedinti'a urmatória de mercuri, la a carei descriere vom atinge si noi acestu amendementu mai pre largu.

Cu atát'a siedinti'a se redica. —

Dela diet'a Bucovinei.

Biserica si scól'a care sunt si in Bucovina ca si in Ungari'a si Transilvani'a scutulu conservárii si terenulu desvoltárei natiunalitáti romane, fura in sesiunea dietala presenta obieptulu principale alu discusiuniloru si decisiuniloru de pana acum. Si in afacerile legelative, ca si in unele alte afaceri ale vietii sociale se intempla adese, cá unu incidinte neasceptatu abate cursulu proieptatu spre unu resultatu, la care nu s'a mai cugetatu nimene. Asiá se intemplá in dilele trecute si in diet'a nóstra. Regimulu adeca aduce dóue proiepte de legi, referitórie la urdirea, cer-cetarea si sustinera scóleloru publice, direse intru intielesulu legii imperiale de scóle din 14. maiu 1869. Comitetulu dietale ad hoc, confor-mandu aceste proiepte recerintieloru speciale ale tierii, prin reportatoriulu seu *Andrieviciu* recomendá aceste proiepte spre primire. Deschi-diendu-se inse desbaterea in casa, incepura mai multi vorbitori, intre acesti mai cu séma *Pompe, Covaciu* si *Petrino* a se vaerá pentru spesele cele mari, care ar fi impreunate cu sustinerea scó-leloru si cu salarisarea invetiatoriloru.

D. Pompe, deputatulu Siretulu, de confe-siune evangelica, se adresá in fine cu intrebarea cátra reprezentantele regimulu, daca fondulu religiunariu gr. or. va participá la sustinerea scóleloru publice si daca scólele sustienute séu subventionate pana acum din fondulu religiuna-riu gr. or. vor remané si de aci nainte scóle confesionale séu vor trece in categori'a de scóle publice intru intielesulu legiloru mai nóue? *D. Covaciu*, de confesiunea rom. cat. atacandu cu indatenat'a-i indreznéla administratiunea si in-trebuintiarea fondulu religiunariu gr. or. pentru recerintiele cultulu si incercandu-se a demustrá, cá acestu fondu este indetoritu a sustiené tóte scólele in tíera fara deosebire de confesiune, propuse in fine, ca de ast'a data se se tréca la ordinea dilei peste proieptele de lege pentru scóle. In fine *d. Petrino*, ablegatulu Sucevii, de confe-siunea gr. or. intonandu, cá din fondulu religiunariu gr. or. ar fi de deosebitu o parte anume pentru scóle, propuse, ca in discuterea si vota-rea legii de scóle se nu se intre, pena ce nu se va regulá pusetiunea de dreptu a fondulu reli-giunariu intru intielesulu articolulu 15. din legea fuintamentalá de statu si indetorierea lui pentru scóle.

Reprezentantele regimulu nu se incu-met'a da unu respunsu precisatu in privinti'a destinatiunii si intrebuintárii fondulu reli-giunariu pentru scóle. Cu atatu mai detaiatu si mai precisu desfasurá inse *d. Andrieviciu*, ca reprezentante alu fondulu si posesiuniloru bisericesci, originea si destinatiunea fondulu acestuia, demustrandu, cá dupre tienórea urice-loru fundationale, a regulamentulu diecesanu din 29. aprile 1786, a ordinatiunii imperatesci din 18. decemvre 1820 precum si a celei din 18. Maiu 1844, prin care s'a regulatu indetori-riile fondulu religiunariu gr. or. din Bucovina, este acést'a o avere bisericésca in tóta poterea cuventulu si ca atare este destinatu pentru sus-tinerea cultulu gr. or. si a scóleloru confesio-nale, prin urmare acestu fondu nu se póte intre-buintiá pentru sustinerea scóleloru publice, lipsite de caracterulu confesionale gr. or.

Predându-se comitetului propunerea de mai sus a d. Petrino spre consultare prealabilă, a raportat acestă a două di, că facia cu articolul 15. din legea fundamentală de statu, prin carea s'a garantat bisericele dreptul autonomiei, cestiunea despre îndetorierea fondului religionar pentru scopuri de școlă peste măsură de până acum, se pôte regulă numai și numai de biserică autonomă, prin urmare ceea ce se pretinde de corelegionarii orientali bucovineni de mai multi ani, ar trebui mai anteu să devină biserică gr. or. din Bucovina în posesiunea legalei sale autonomii.

Cetindu-se propunerea comitetului, dirăsa în acestu modu, d. Mürbach, reprezentantele regimului a înlemnit, mai apoi inse, venindu-si în ori, a început a combate propunerea cu argumente ne-audite, dintre care registram mai cu sēma aceste trei, că fundatiunile episcopice și a monastirilor sunt anulate, că fondul religionar nu are caracteru confesional, prin urmare din elu se potu sustienē și școlē lipsite de acestu caracteru; în fine, că autonomi'a bisericei gr. or. din Bucovina pe catu i compete dupre articolul 15. și s'a concesu prin ordinea consistorială din 2. Faure 1869.

Se pôte întielege, ce iritatie a trebuit să provōce asemenea neghiobii din gur'a unui reprezentante a regimului. Pentru acēea neci nu remōse nescarmanatu din partea mai multor deputati, anume a dloru G. Hormusachi, Ales. Hormusachi și Ales. Petrino. Era în fine d. Andrieviciu, ca reportatoriu, reasumandu și mai indeplinindu, ce i se mai parēa de lipsa, și-implini detorinți'a și de reprezentante a fondului religionar în dieta, prin facerea urmatorului protestu: „Conșciutu de îndetorierea mea facia cu alegerii mei din curi'a prima de alegerii a proprietatilor mari, ca reprezentantele fondului religionar gr. or. în dieta, declaru solenu, că în privinți'a destinării și întrebunții'ii fondului religionar gr. or. tienu cu firmitate la uricele fundationale ale episcopiei și monastirilor și la ordinațiunile imperatesci din 18. decemvre 1820 și din 18. maiu 1844. și până la efeptuarea autonomiei bisericei gr. or. din Bucovina și regularea administratiunii și întrebunții'ii fondului religionar, protestezu în contra ver-carei afirmatiuni, ascurari și interpretatiuni în privinți'a destinării și întrebunții'ii acestui fondu pentru scopuri școlare și veri care altele, incatu ar trece aceste marginele uricele fundationale și a ordinațiunilor imperiale acum atinse.“

Punendu-se dupre aceste la votare propunerea modificata de comitetu se primī mai ca de toti în cuprinsulu urmatoriu: „Proieptul de lege referitoriu la urdirea și cercetarea școlōloru populare publice în Bucovina nu se va luā în eonsultare până ce nu va fi mai anteu realisata autonomi'a bisericei gr. or. din tiēra întru întielesulu articolu 15. din legea fundamentală de statu și regulata pusetiunea de dreptu și îndetorierea fondului religionar gr. or. în privinți'a contribuiirii pentru școlē.“

PROTOCOLULU

Adunarei generali a Asociatiunii natiunali avadane, pentru cultur'a poporului romanu, pe anulu 1869 70, alu Asociatiunii alu VII-lea.

Siedinti'a I.

tienuța în Aradu, în sal'a comitatense, în 1. Septemvre st. nou 1869.

Nr. 1.

În urmarea decisului directiunali din 6 18. Maiu 1869. Nru 65. prin care terminulu adunării generali pentru anulu acest'a s'a desfiptu respective amenatu pe diu'a de astadi, membrii asociatiunii pe la 10. ore nainte de mediadi adunandu-se în numeru frumos și destulu pentru a potē luā decisiuni valide, conformu §-lui 12, din statute; dupace Domnulu advocatu din Aradu Ioane Popoviciu Desseanulu a facutu cunoscutu adunării: că Ilustritatea Sa Domnulu Episcopu diecesanu ca presiedinte alu asociatiunii, din caus'a morbului fiindu îndepartatu la scaldi, asisdera Domnulu Vicepresiedinte Ioane Siorbanu din cause considerabile nepotendu fi pe astadi în Aradu, nu vor participā la siedintiele adunării generale: — domnulu deputatu dietalu Sigismundu Popoviciu ca vicepresiedinte alu 2-lea alu asociatiunii, ocupā scaunulu presiedialu și fiind cū dela alegerea presiedinte-

lui, vicepresiedintiloru și a notariloru asociatiunii expirase terminulu de trei ani cu anulu curinte, desulu în cuvinte caldōse multumindu adunării generali pentru increderea de pana acuma, propune ca pentru alegerea presiedintelui, vicepresiedintiloru și notariloru asociatiunii pe cei trei ani urmatori, în întielesulu statuteloru se se alēga unu presiedinte ad hoc.

Adunarea generala spre acestu scopu alege de presiedinte interimalu între strigari entusiastice de „se trāscă“ pre Ilustrulu Domnu Antoniu Mocioni.

La propunerea Ilustritatei, Sale Domnului presiedinte ad hoc, pe cei trei ani urmatori se alege — cu totalitatea voturilor: de presiedinte Ilustritatea Sa Domnulu episcopu diecesanu Procopiu Ivacicoviciu; de primu vicepresiedinte, Domnulu Sigismundu Popoviciu deputatu dietalu; de vicepresiedinte alu 2-lea Domnulu Constantinu Radulescu advocatu în Lugosiu, de notari Domnulu Ioanu Goldisiu esactorulu asociatiunii pana acuma, și Domnulu Vincentiu Grozescu, protopopu în Sa'-Nicolaulu-mare.

Dup' acēsta alegere, nou alesulu Primu vicepresiedinte Domnulu Sigismundu Popoviciu numai decatu ocupa scaunulu presiedialu și pentru siedinti'a de astadi insarcinēza cu ducerea protocolului pre Domnulu notariu Ioane Goldisiu ēra cu însemnarea vorbitoriloru pre Domnulu Vincentiu Grozescu.

Nr. 2.

Domnulu presiedinte în întielesulu programului face cunoscutē obiectele, ce sunt puse la ordinea dilei pentru desbatere în diu'a de astadi; spre care scopu directiunea asociatiunii prin referintele Domnulu notariu directiunali Petru Petroviciu asterne reportulu seu sub A, despre tōta activitatea sa dela adunarea generală din urma, carea s'a tienuța în 2/14. Septemvre 1868.

În legatura cu acēst'a Domnulu Ioanu Popoviciu Desseanulu dā reportu verbalu adunarei generale despre rezultatulu de pana acuma alu activitatii directiunii în obiectulu loteriei; acestu resultat asociatiunea avendu a-lu multumī desclinitu zelului și activitatii braveloru dame romane, cari prin manufactele loru au binevoitu, într'unu terminu scurtu a ne sprigini acēsta întreprindere într'unu modu atātu de supriindietoriu.

Aceste reporturi adunarea generală luandule la cunoscutia, la propunerea presiedială, precum pentru censurarea reportului directiunali asid și pentru cele-lalte agende și inierese ale asociatiunii, emite din sinulu adunarei generali urmatoriele comisiuni:

a) un'a pentru esaminarea reportului generalu alu Directiunii, sub presiedinti'a Domnului Vincentiu Bogdanu cu domnii: Teodoru Halicu, Andreiu Tipeiu, Simeonu Popoviciu Desseanu, și fiscalulu asociatiunii Lazaru Ionescu;

b) a două pentru censurarea socotiloru perceptorali, sub presiedinti'a Domnului Nicov'a Davidu cu domnii comembrii: Ioane Groza, Gustavu Russu, Ladislau Marchisiu, ēr din partea directiunii domnulu notariu Petru Petroviciu;

c) a trei'a pentru compunerea preliminarului pe anulu viitoriu și pentru propunerea altoru instructiuni speciale privitōrie la directiunea asociatiunii, sub presiedinti'a Domnului Dr. Alesandru Mocioni, cu domnii comembri; Andreiu Machi, Ioanu Moldovanu, Mihailu Siorbanu, și din partea directiunii Domnulu Ioane Goldisiu.

d) a patr'a pentru motiuni de sine statorie sub presiedinti'a Domnului Mironu Romanu cu domnii: Stefanu Adamu, Sav'a Fercu, Ioane Luc'a și Demetriu Papu;

e) A cincea pentru loteri'a filantropica, sub presiedinti'a Domnului protopopu Iosifu Belesiu, cu comembri: Petru Suci, Georgiu Hornoiu, Teodoru Ionescu, și din partea directiunii Ioane Popoviciu Desseanu.

Nr. 3.

a.) S'a cetitu recercarea societatii literarie din Vien'a cu numele „Romani'a“, ca asociatiunea nōstră în solidaritate cu cele din Transilvania și din Bucovina, se concurga la deplinirea și dotarea unei docenture de limb'a romana la Universitatea de Vien'a;

b.) Domnulu Ioane Popoviciu Desseanu

propune, a se face de nou pasi la guvern, pentru ca adunările generali se fie ambulante.

c.) Totu densulu propune, a se îndrumā Directiunea, ca se faca unu planu, dupa care se se pōta castigā în favōrea asociatiunii o casa în Aradu pe actiuni;

d.) Mai departe propune, ca fiacarui membru alu asociatiunii se se stradee diploma, pe langa impunerea unei tace de 50 cr. v. a.

e.) Domnulu Demetriu Bonciu propune a se modificā statutele asiā, ca asociatiunea se-si pōta estinde activitatea sa și asupr'a promovării industriei la poporulu nostru;

f.) Domnulu Custante Gurbanu, face propunere pentru redicarea instituteloru didacticodomestice, și pentru infintiarea unui pensionatu de fete.

Propunerile acestea se strapunu la comisiunea [emisa pentru motiuni și instructiuni speciali (de sub lit. c.) cu insarcinarea d'a-si da opiniunea și reportulu în siedinti'a de mane.

Nr. 4.

Cu ocașiunea presintei adunari generali, asociatiunea nōstră s'a mai sporitu cu urmatorii membri, anume: si-au renoitu ofertele de mai nainte domnii: Davidu Nicov'a, cu unu capitalu de 50 fl. Constantinu Comlosianu cu unu capitalu de 40 fl. Simeonu Popoviciu Desseanu cu unu capitalu de 50 fl.; Ioanu Moldovanu, Vincentiu Grozescu, Macsimu Caracioni și Ioane Papu, cu oferte anuali de cāte 5 fl. Melentie Fauru, Moisie Bocsianu, și Gustavu Russu cu cāte 4 fl. Ioane Groza cu 3 fl., Nicolau Beldeu, Porfiriu Popescu, Nicolau Cab'a, Paulu Cristianu, Petru Binchisiu, Nicolau Cristea, Ilie Crisiianu, Ioane Avramuti, Ioane Belesu, Petru Mosiu, și Dimitriu Papu cu oferte anuali de cāte 2 fl.

La propunerea comembrului Vasiliu Pagub'a cu modalitatea prescisa în statute, s'au alesu de membri noi domnii: Moisie Cretiu, Panaiotu Boarescu, Georgiu Morariu, Iosifu Popoviciu, Constantinu Petroviciu și Veniamin Martinu, toti cu oferte anuali de cāte 2 fl.

La propunerea comembrului Mironu Romanulu, s'au alesu de membri noi: Danielu Romanu și Ioanu Romanu, cu oferte de cāte 2 fl.

La propunerea comembrului Moisie Bocsianu, s'a alesu Alexiu Popoviciu cu ofertu anualu de 2 fl.

La propunerea comembrului Petru Suci, s'au alesu Moisie Tiaposi și Ioane Albu cu oferte anuali de cāte 2 fl.

La propunerea comembrului Simeonu Popoviciu Desseanu, s'au alesu de membri noi cu oferte anuali de cāte 2 fl. Cordosiu Moisie, Li Isaila, Russu Mitru, Ratiu Georgiu, Georgiu Popoviciu, Iosifu Motiu, Lazaru Hufu, Toth Ioane, Georgiu Nediciu, Matcusi Josifu, Balagiu Moisie, Marusianu Stefanu, Vidu Ioanu și Papu Georgiu, toti din Giula-Varsianu.

În întielesulu programului pentru diu'a de astadi, ne mai fiindu alte obiecte de desbatere, siedinti'a se redica și timpulu siedintiei urmatorie se defige pe mane la 10 ore.

Autenticatu în siedinti'a tienuța în 2 Septemvre st. nou 1869.

Sigismundu Popoviciu. Ioane Goldisiu. presiedinte. notariulu adunării. stradatu prin Petru Petroviciu. notariulu directiunii.

Cernautiu, 20. optomere.

(Unu abusu în gimnasiulu nostru.)

Multe abusuri se facu pe la noi precumu în cleru asiā și în guvern. Stimatulu D-vōstre diuariu are bunetatea de a publicā fōrte multe corespondintie referitōrie la delaturarea acestoru abusuri. Basandu-ne asiā-dara pe acēst'a, voim se aretāmu onor. publicu inca unu abusu ce se face în gimnasiulu nostru Cernautianu.

De multu timpu se propunē aicea religiunea în limb'a germana, nefiindu pe atuncia inca carti scrise în limb'a romana. Dupre-ce au compusu inse Domnii Constantinu și Samuilu Andrieviciu tōte cartile trebuinciose pentru propunerea acestui obiectu, s'au introdusu în fine limb'a romana, ca limb'a propunativa în acestu obiectu.

Cu parere de reu inse trebuim se marturisim că onor. d. profesoriu de religiune d. Veniaminu Iliuti nu se tine neci de cum de demandarea aceea, ci permite studintiloru ace-

lora, cari nu sciu pré bine limb'a romana, se respunda și în limb'a germana. E dreptu că consistoriulu nōstru a permis celora, cari nu cunoscu limb'a romana, de a responde și în limb'a rutēna, de unde vine inse întrebunții'area limbei germane, nu ni putem esplicā, ba inca e fōrte tristu că D. Veniaminu Iliuti ca romanu, permite asiā ceva. În locu ca se influintiedie asupr'a studintiloru ca ei se scia romanesce, elu li dā cea mai buna ocașiune de a fi indiferenti. Sunt multi stundinti de religiune gr. or. cari, de si au finitu gimnasiulu, nu sciu alta limba decatu cea germana. — Lu rugāmu asiā dara pe onor. D. V. Iliuti, ca se delature abusu acest'a căci la din contra vom fi necesitati de a implē multe colōne ale diareloru romane cu corespondintie, cari nu-i voru cauzā neci o lauda séu stima din partea onor. publicu.

Unulu în numele mai multor'a.

Caransebesiu în 12;24 opt.

(Unu necrologu.) Nenorocirea unesce pe ómeni. Esemplu avem pe confratele nostru Samuilu Jovitia, frate bunu alu genialului, neobositulu și neuitabilulu Jonu Jovitia. Natiunea nōstră are a deplange sōrtea a mai multu de unu teneru alu seu, căci dōra nu este natiune pre pamentu a carei barbati distinsi și zelosi se fie espusi la atatea nevōi că cei ai natiunii romane.

Samuilu Jovitia, nascutu în Giadani, langa Temisiōr'a, în 27 Septembre 1848, fū incredintiati unchiulu seu J. Jovitia din Slatin'a în graniti'a romano-banatica spre educatiune, din caus'a că necrutiatōri'a mōrte pré de timpuriu sterse pre parintele seu din lumea acēst'a.

Acestu june plenu de talentu, casī fiieratatu frate-seu, și asemenea zelosu de invetiatura, tocmai precandu absolvise clas'a VII gimnasiala, și totu de odata cursulu telegraficu, facendu-se aici vacante unu postu de telegrafistu, concurse si-lu dobandi; inse nesatiōs'a, mōrte curendu-lu rapi din mediuloculu nostru, în 10 Optobre a. c.

Astfelu tral si se fini unu teneru demnu de o sōrte mai buna de cātu cea ce o avū.

Inmormentarea o tienuțam în 11 l. c. la 3 ore dupa mediadi, la care ocașiune mai multi clerici din Caransebesiu conosciuti și neconosciuti, insociti de Dlu Profesoru J. Tempea participaramu, ca se-i cantāmu cu educatoriū lui pleni de tenguire, adeca cu unchiulu, matusi'a și sora-sa și cu ceia lalti amici, cea din urma: „In veci pomenirea lui!“ Fic-i tierin'a usiōra!!

Temisiōr'a, 22. octobre.

Cu placere vinu a face cunoscuta urmatorrea fapta intielēpta și laudavera a poporulu nōstru, a unui poporu care se dice că e simplu și fara capacitate; vorbescu de poporulu romanu din Comitatu Temisiulu comuna Jadani.

Jakabffy Pál, avocatulu cameralu din Lipova, fiindu numitu comisariu pentru repartirea respective incasarea diecieleloru de vinu, voiā se incēpa pertraptarea cu susnumi'a comuna; dar acēst'a, patita ca toti tieranii nostri, se ferl a intrā ea de capulu ei în tocmēla, ci antisti'a cu reprezentantii comunei oterī, a-si cercā unu avocatulu romanu, barbatu de incredere, cu care se se consfatuēca în caus'a acēst'a. Astfelu antisti'a comunei venindu la Temisiōr'a, provocā pe Domnulu avocatulu St. Adamu spre a-i luā în apărare, respective a primī denumirea de judecatoriu în comisiunea, ce dupa lege are se cerce si se judece. Numitululu avocatulu primī, și insciintiarea despre acēsta se facu comisariulu dominalu, carui'a nu-i remase, decātu a alege si din partea dominiulu; unu judecatoriu, ce asemenea urmā; în fine ambii arbitri si-alēsera unu presiedinte în persōn'a avocatulu Capdebu din Lipova, și comun'a ascēpta desbaterea causei sale cu incredere și rabdare.

Totu astfelu se denumi de membru judecatoriu dlu avocatulu Adamu, totu în asemenea causa si din partea comunei Janov'a, pe longa tōta forti'a și intrig'a, ce o întreprinse notariulu de acolo; poporulu condusu de sentiulu interesulu și dreptulu seu, si-dede increderea ērași unui romanu, unui romanu, pre care-lu dōre de elu, ca de sangele propriu.

Candu facu aceste cunoscutu, nu voescu a laudā dōra vre-o persōna, ci numai a me bucurā, că mintea cea sanetōsa a poporulu nōstru romanu, incepe a se desceptā și a lucrā, si nu

se mai lasa sedusu de orice venitura straina, spre nespusa sa dauna si suferinta. De s'ar descepta si intiepti o data poporul romanu pretotinde-neza, ca se recunoscă, cine i este adeveratu amicu: alu seu, seu strainulu! —

Din propunerile dlui Ministru ung. de finantie,

despre cari amintiram in tr'unulu din nrii trecuti, in Reportulu de la dieta, fiindcă nici timpulu, nice spaciulu nu ni iarta a neocupă de ele, in totu cupriusulu lor, estragemu pentru orientarea stimabililor cetitori in generale, urmatoarele:

A.) Din conturile statului ung. pe 1868.

I. Venitele ordinare in a. 1868 au fostu:

din contributiunea directa . . .	54.041,140 fl.
„ contrib. dupa consumu. . .	12.695,019 „
„ de accise . . .	28.459,674 „
„ tacse si competintie . . .	10.862,395 „
„ bunurile statului . . .	4.827,092 „
„ minele . . .	35,865 „
„ post'a . . .	65,021 „
„ telegrafu . . .	36,086 „
„ medilocele cultului si in-	
„ structiune . . .	73,627 „
„ justitia . . .	2 „
Impreuna: . . .	111.095,925 fl.

II. Venitele extraordinare:

din vendiarea de bunuri de statu	3,020 fl.
„ monetaria . . .	610,920 „
„ garanti'a pentru banii un-	
„ gur.	8,927 „
„ garanti'a fondului drum. d.	
„ feru	88,877 „
„ economi'a vameloru . . .	210,105 „
„ secestrari si globe . . .	222,057 „
„ imprumuturi ale tesaurului	952,896 „
„ cumperatorie de bunuri .	86,635 „
„ drumuri ter. si canale . .	502,752 „
„ felurite altele	36,077 „
Impreuna: . . .	2.722,270 fl.
Tote la oalta: . . .	113.154,096 fl.

I. Spesele ordinare:

List'a civile	3.250,000 fl.
Cancelari'a cabinetului . . .	52,377 „
Causele comune	20.631,043 „
Concurinti'a la detor. d. st. . .	31.299,502 „
diet'a	973,359 „
presid. Ministeriului	112,521 „
Ministr. langa persón'a Msale .	83,745 „
„ de interne	9.501,821 „
„ „ finantie	8.159,518 „
„ comunicatiuniloru	2.940,888 „
„ comerului	429,969 „
„ cult. si instruct.	1.084,619 „
„ justitiei	2.643,898 „
„ pentru apararea tier	559,952 „
Cancelaria Croatiei	2.041,292 „
detoria dupa dess. pament. . .	13.080,074 „
Impreuna:	96.845,485 fl.

Spesele extraordinare:

Causele comune	8.058,855 fl.
Ministeriulu de inter.	536,008 „
„ „ finantie	2.443,790 „
„ „ comunicat.	1.582,921 „
„ „ comerci	182,929 „
„ „ justitia	8,799 „
Cancelari'a croata	14,483 „
dupa obligat. urb. ale bunuril.	
Coron	258,387 „
garantia pentru banii ung. . . .	40 „
la secestrari	525,622 „
„ cumperari	2,575 „
Minist. p. Aperarea tier.	8,819 „
Munca in fomete	80,714 „
felurite	123,901 „
Impreuna	13.827,849 fl.

Spesele ord. si straord. la olalta: 110.673,334 fl. v. a. Remasi deci buni in 1868: 2.480,761 fl. v. a.

B.) Din Conspetulu despre bunurile de statu.

Bunurile statului ung. sunt a) mosii; b) mine montane; c) cladiri publice. Teritoriulu mosieloru de statu, afara de

bunurile coronali de la Tisa, ce stau in procesu, cuprinde 1,245,888 de juguri catastrale.

Padurile statului cu minele cuprindu unu teritoriu de 1.302,880 de juguri catastrali.

Afara de aceste bunuri mai are statulu trei mosie pre cari tiene arghelii de cai si cari cuprindu 46,007 juguri catastrali.

In Transilvania mosiele statului ung. cuprindu 485,530 jug. catastrali, parte mai mare paduri; afara d'astea mai are opemnonate 197,197 juguri.

In Croatia si Slavonia teritoriulu mosieloru de statu face 75,921 de juguri cat.

La olalta deci mosiele statului ung. cuprindu a fara de partile controversate si opemnonate: 3.500,566 de jugere catastrali. Catra acestea mai adaugendu si padurile din confiniele militari, cari facu 1.194,300 de jugere, totalulu mosieloru statului ung. cuprinde 4.694,866 de jugere catastrali.

Mosiele statului se'mpartu preste totu in mosie de economia rurale, de economia silvestre si de economia muntentistica seu de mineralie.

(Vom continua.)

Locu deschisu.

Ni se cere publicarea urmatoieloru, ce nepotendu refusa, o facemu fora alta responsabilitate, de catu pre care o avemu facia cu legea: (R e d.)

Ligetiu, 810 opt. 1869.

Invetiatoriulu M. M. ne corespundindu detorintieloru sale, in sensulu prescrieloru legei scolastice, se destitu din postulu seu. Cu ocaziunea acest'a, membrii comitetulu si judele comunalu G. B. au fostu provocati de d. Protopopu Ioanne Petroviciu Seimanu, ca se-si alaga unu docinte interimale pona ce se va escrie concursu. Deci judele comunalu m'a rogatu se facu conosciutu dlui Protopopu, ca ei au aflatu unu june, care ar potè implini deocamdata acea functiune.

Am facutu insciintiarea. La acest'a dlu Protopopu mi dede acestu respunsu sarcasticu si grosolanu:

Jupune Juriste!

Epistola mie tramissa am priimito den care amu observatu quo debe se fi unu homu teneru si forte sumetiu si iubitoriu de svada, eu cu tine neque quand n'am vorbitu despre treaba envetetoriasca, neque quo te conuoseu; — fi bunu lasete de lucru care nu se atinge de tine; te svatuescu, nu te amestica en drepte protopopesci; eu am dreptu se tramitu docente interimale; (oho, dle prota! Red.) — Fi bunu dare si lasete de a face en Comun'a Zarva si nepacuire; quare d' altmentrele te voi ivi fobireului.

En Csakova 5 octobree 1869.

Ioanne P. Seimann, m. p. protopresbyter.

Onoratulu publicu se bine-voesca a judeca, ca ore pentru ca am fostu simplu numai scriitoriulu inconosciintarei si subacrietoriu de nume, — am meritatu eu pamfletulu acest'a? Pre care oricine-lu va lua in considerare serioua, va afla ca e cu totulu ne-demnu de pusetiunea in care se afla dlu protopopu. G. N.

Varietati.

(†) Amiculu nostru, dlu avocatulu in Pesta Florianu Varga, ni face conosciutu, ca si-a schimbatu locuinti'a de pan'acuma, carea se afla in cas'a bisericii greco-romane, langa Dunare, mutandu-se in piati'a Servitiloru, nr. 5. cas'a dlui dr. in med. si profesoare de Dentistica la Universitate, Dem. Nedelcu. Deci insciintiamu despre acest'a pre onorabilulu Publicu romanu, anume pre toti acei'a, cari avendu trebuintia de svatu si ajutoriu advocatiale aici in capital'a tieriei, se interesedia de adresa dlui Varga.

(†) In nrulu precedinte alu foiei nostre, din gresiel'a punetoriului in pagine, Necrologulu fia-iertatu Protopopulu si amicului nostru Crai-nicu, se publica la unu locu necorespondiatoriu dorintie si dispusetiunei nostre. Ceremu scusa cetitoriloru!

(†) Ce mai computa si discutu astadi cu multa velva, nemernicii de democrati! — O data, ca — cei 14 domnitori mai de frunte ai Europei, ei senguri si cu familiile lor costa po-

poraloru 200 de millione de fl. Anume: in Rusia Imperatulu si cas'a lui costa pe anu 42 de millione; in Francia 35 millione; in Turcia 33 millione; in Austro-Ungaria 20 millione; — in Italia costa regele si cu familia lui 16 mill. pe totu anulu; in Prusia 12 mill.; in Anglia 12 mill.; in Bavaria 6 1/2 mill.; in Portugalia 3 1/2 mill.; in Hollandia 2 1/2 mill.; in Suedia si Norvegia 1 1/2 mill.; in Danimarca 1 1/2 mill.; in Wirttembergia 1 1/2 mill.; in Roma 1 mill. — Spania a fostu destulu de rea, a sterge de curendu din bugetu cele 9 mill. ce le papa regin'a si curtea ei. Va se dica inceputulu reducerii s'a facutu. — A doua: ca — armatele seu ostirile poteriloru europene, candu sunt complete, dupa organizarea lor presinte, ajungu cifra de 6, di esese millione bracie, braciile cele mai sanetose si mai valorose ale poporaloru; er in timpu de pace ele reduce, totu facu cifra de celu pucinu intretenirii acestor' omeni neproductivi, va se dica sum'a ce apesa de-adreptulu pre poporu, si mai luandu apoi si perderea ce resulta din abstragerea lor dela munca, care perdere apesa indirectu a supr'a tiereloru si poporaloru, — dau-n'a se urca — dicu nemernicii de democrati — pon' la 10, di diece milliarde de franci, care suma se esprime in cifre asi: 10,000,000,000! Dar noi — mai bine nu credemu, decatu se calculamu si se disputamu si din parte-ne. —

(†) Superstitiune si credulitate. Intre jidani din districtele Sandomir si Opatoff in Polonia s'a latitu faim'a ca Messi'a acceptatu d'atata timpu de fiii lui Israelu, s'a aretatu in prejuru Ierusalimulu. Nouetatea acest'a a respandit'o unu rabinu din Galiti'a ce se bucura la poporulu israelitu de reputatiune si veneratiune profunda. Multi israeliti crediura acest'a si acceptara sosirea Messiei in Polonia pe 3 septembrie. Totodata se dice ca unii dintre ei a voitu se faca subscriptiune pentru acoperirea speselor de caletoria ale deputatiunei ce avea se marga la Ierusalimu spre intimpinarea Messiei.

Cursurile la bursa de Viena.

(Dupa insciintiarea telegrafica din 27. octobree.

Imprum. de statu convertatu cu 5 % 69.70. Imprum. natiunalu 69.20. Actiunile de creditu 243.25; — sortiurile din 1860: 93,70; sortiurile din 1864: 115,50; Obligatiunile des-sarcinari de pamentu, cele ung. 79; bannice 77,50; transilv. 76.; bucovin. 72,50 argintulu 120,75, galbenii 5,86.; napoleonii 9,82.

Concursu.

Pentru vacant'a statiune docentala din Ligetu indiestrata cu emolumintele anuali: 80 fl. v. a. 40 chible de grau, 80 lb. de clisa, o maja de sare, 12 lb. lumini, 4 lantie de livada de semanatu, 3 stangeni de lemne, 3. stangeni de paie si gradina de legumi, se deschide Concursu pona in 30 octobree 1869. cal. vechiu.

Aspiratoriulu acestu postu sunt avisati recursele loru providiute cu estrasulu de Botezu, cu adeverintiele despre sciintiele absolute, despre portarea loru morala si politica, precum si despre servitiulu de pona acum'a, adresate catra comitetulu scolasticu comunalu pana in terminulu defiptu ale substerne.

Ligetiu, 7 octobree 1869.

Comitetulu scolasticu comunalu.

(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea postulu vacante de invetiatoriu la scol'a romana confesionala din Dubosu, comuna in protopopiatulu Jebelului, se publica concursu pan' in trei septemani dela prim'a publicare in acesta foia.

Emolumintele sunt:

bani gat'a	73 fl. v. a.
grau	20 meti;

cauradiu	20 „
slanina (clisa)	1 magia;
lumine	25 punti;
lemne	9 stingeni;
pamentu de aratu	2 juguri.
„ de gradina	1 „

si cortelu naturalu.

Suplicele de concursu se se adrese-dia cu documintele recerute catra comitetulu parochialu, in Dubosu, per Temes-var si Buzias.

Nic. Popoviciu m. p.

(3—3)

adm. paroch.

Concursu.

Pentru diplenirea statiuniloru invetiatoresci in comitatulu Bihoru, sunt urmatoarele comune:

1. Varaseni si Copacieni, cu solariu anu-alu, 85 fl. v. a., 16 cubule bucate, 5 orgie lemne, 1 cubulu fasola, cortelu cu gradina.

2. Hidisiu si Albesci, 120 fl. v. a. 6 orgie lemne, si ca cantoru s. bisericii 6 cubule bucate.

3. Papmediu, Valani si P. M. Campani 80 v. a., 10 cubule bucate 1/2 cubulu fasola, 8 orgie lemne, 10 maji fenu.

4. Sitani, 60 f. v. a., 12 cubule bucate, 6 orgie, lemne, 1/2 cubulu fasola, 10 maji fenu.

5. Luncașprie, 40 f. v. a., 6 cubule bucate 1 1/2 masura fasola, 6 orgie lemne, 10 maji fenu.

6. Rotaresci si Ozsesci, 60 f. v. a. 10 cubule bucate, 1/2 cubule fasola, 6 orgie lemne, 9 maji fenu si atate paie.

7. Chirpesci-Mari si Jopa josu, 65 f. v. a. 14 cubule bucate 1/2 cubulu fasola, 8 orgie lemne, 10 maji fenu si atate paie.

8. Corbesci, 60 f. v. a., 12 cubule bucate, 1/2 cubulu fasola, 6 orgie lemne, 10 maji fenu.

9. Cotietiu, 60 f. v. a., 10 cubule bucate, 6 orgie lemne, cortelu si gradina cu pomi.

10. Jopesci, 30 f. v. a., 6 cubule bucate 3 orgie lemne, 1/4 cubulu fasola, 3. maji fenu.

11. M. Ceica, 36 f. v. a., 8 cubule bucate, 1 1/2 masura fasola, 3 orgie lemne.

12. Chirpesci Mici, 40 f. v. a., 10 cubule bucate 1 1/2 masura fasola, 2 orgie lemne.

Doritorii de a ocupa aceste statiuni invetiatoresci, sunt avisati recursurile loru instruate, cu documintele cerute, pana in 18 octobree s. v. a. c., pre venerabilulu Consistoriu Aradani adresate, a le substerne scrisuluf.

Varaseni, 30 Sept. 1869.

Ambrosiu Marchisiu m. p.,

propres. tractu. Papzezeului si Inspectoru distric. de scole.

1—3

POST'A REDACTIUNEL.

Dloru M. si P. in Bucuresci, G. in Focsiani, B. si S. in Sibiu, E. in Temisióra: Nu dispunemu nice de doue esemplarie complete, nici macar dela inceputulu a. c. ba nici chiar dela Juliu incoce. Ni pare reu; dar — nu este vin'a nostra. Am inceputu cu 600, am dus'o la 900; multi ceru esemplarie complete de la inceputu. — In tempulu de persecutiune ne parasiu aprupe de 200 de abonenti; deci ni reduseramu editiunea; intr' aceea multi er se abatura, dar noi nu suntemu in stare a li satisfac nice acelor'a pre timpulu trecut, cu atatu mai pucinu domniloru, ce ne onorara cu prenumeratiuni noue. Invetiatur'a este: Senu neparasimu unii pre alti in tempulu necadiuriloru!

Dloru corespundinti, ale caroru reporturi nu s'au publicatu inca: Tote vor urma pre ondu. Dlu A—Z. Asceptamu acuratetia fora siega; caci se negrugesca afaceri nereparabili! Si cate avemu pre capu. —

Dlu M. in Caransebesu: Pre bucurosu, dar in nrulu viitoriu, caci ni a sositu candu nu mai aveamu locu disponibilu.

Dlu C. in Temisióra: Inca vr'o 8 zile rabdare, pona se scapamu de robot'a mare, carea nu ni iarta a ne mai ocupa si d'alte afaceri, ma catu de momentose si urginti or fi acelea.

Dlu unu foianu: Astfelu de reportu ar fi meritatu se ni descoperi stimabilulu nume. Vom face totusi intrebutiune, — fiindu ca ne convinseram si din alta parte.

Socota si multiamita publica.

Pentru nefericitiu Tofaleni ni se tramisera: Prin I. S. dlu septemviru E. Gozdu. 10 fl. Rss. „ protop. alu Lipovei I. Tieranu „ „ „ „ 2 fl. Cu cari 12 fl. impreuna, se inaintara din parte-ne 83 fl. 72 cr. v. a.